بازار مسکن نصف تورم رشد کرد

در شرایطی که تورم عمومی متاثر از تغییر قیمت کالاهای اساسی از ۵۲ درصد عبور کرد، میزان رشد سالیانه قیمت مسکن در شهر تهران ۲۶ درصد بود که دقیقا نصف میزان افزایش تورم محسوب می‌شود.

بازار مسکن پس از یک دوره رکود یک ساله در اردیبهشت امسال مقداری به تحرک رسید. رشد ۱۶۶ درصدی معاملات شهر تهران نشان‌دهنده تلاش برای حفظ سرمایه از طریق خرید ملک بود. با توجه به شرایط اقتصادی موجود و تغییر قیمت کالاهای اساسی، مسکن به عنوان یک دارایی امن، بخشی از سرمایه‌های سرگردان را به سمت خود جذب کرد.

اردیبهشت امسال ۱۰ هزار و ۴۹۰ معامله مسکن در شهر تهران منعقد شد که در مقایسه با فروردین سال جاری ۲۰۶ درصد و نسبت به اردیبهشت سال گذشته ۱۶۶ درصد افزایش یافت. متوسط قیمت هم ۳۶ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان در هر متر مربع شد که افزایش ۲۶ درصدی را نسبت به سال گذشته به ثبت رساند. در مقایسه با فروردین امسال هم ۶.۱ درصد رشد کرد. این افزایش غافلگیر کننده در شرایطی رخ داد که طی یک سال اخیر بازار به لحاظ حجم معاملات و قیمت در آرامش نسبی قرار گرفته بود.

از جمله عوامل رکود بازار مسکن در سال گذشته می‌توان به قرار گرفتن در مقطع قبل و بعد از انتخابات، انتظار برای احیای برجام و افت شدید توان متقاضیان خرید ملک اشاره کرد. طی بازه زمانی ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ مسکن حدود ۶۰۰ درصد رشد قیمت را تجربه کرده بود و به همین لحاظ متقاضیان واقعی توان خرید خود را از دست دادند. پس از آنکه در سال ۱۴۰۰ بازار ملک به رکود رسید پیش‌بینی می‌شد که دست کم این رکود ۱۰ تا ۱۲ فصل باقی بماند.

اما تحرک نسبی بازار در اردیبهشت سال جاری از عوامل متعددی نشأت گرفت؛ اول اینکه با تغییر قیمت کالاهای اساسی مواجه شدیم که مقداری به انتظارات تورمی و تلاش برای حفظ سرمایه از خرید دارایی‌های ثابت دامن زد. مساله دیگر اینکه معمولا اردیبهشت ماه به دلیل نزدیک شدن به پیک جابه‌جایی و عبور از ماه نیمه تعطیل فروردین، مقطع پررونقی در بازار مسکن محسوب می‌شود. سومین عامل افزایش قیمتی بود که در نهادهای ساختمانی ایجاد شد و به رکود ساخت و ساز دامن زد.

بر اساس گزارشی که مرکز آمارارایه داد تورم نهادهای ساختمانی شهر تهران در سال گذشته ۵۵ درصد بوده است. نرخ تورم عمومی هم در اردیبهشت امسال به رقم بی‌سابقه ۵۲ درصد رسید. مجموع این عوامل باعث تحریک طرف تقاضا و افزایش قیمتهای پیشنهادی، بخصوص برای واحدهای نوساز در بازار مسکن شد با همه این تفاسیر قیمت واقعی مسکن کاهش یافته است. نرخ رشد سالیانه قیمت مسکن ۲۶ درصد بوده، در حالی که تورم عمومی ۵۲ درصد اعلام شد. این نشان می دهد اگرچه قیمت اسمی مسکن افزایش پیدا کرده، نرخ رشد سالیانه قیمت به حدود نصف میزان افزایش تورم رسیده و در واقع قیمت واقعی مسکن کاهش یافته است. کارشناسان پیش‌بینی می کنند که این وضعیت در سال جاری ادامه پیدا کند. یعنی ممکن است قیمت اسمی مسکن با رشد مواجه شود اما احتمالا نرخ رشد آن در محدوده کمتر از نرخ تورم به حرکت خود ادامه خواهد داد.

اگر دولت موفق شود از طریق طرح نهضت ملی مسکن، عرضه مناسبی را در بازار ملک ایجاد کند، به ایجاد آرامش در این بازار کمک خواهد کرد. البته در حال حاضر از یک میلیون واحد هدف‌گذاری شده در سال جاری به ۹۱ هزار واحد تسهیلات تعلق گرفته و در واقع می توان گفت این تعداد به مرحله‌ای از پیشرفت رسیده که بانک با پرداخت وام به آن موافقت کرده است.

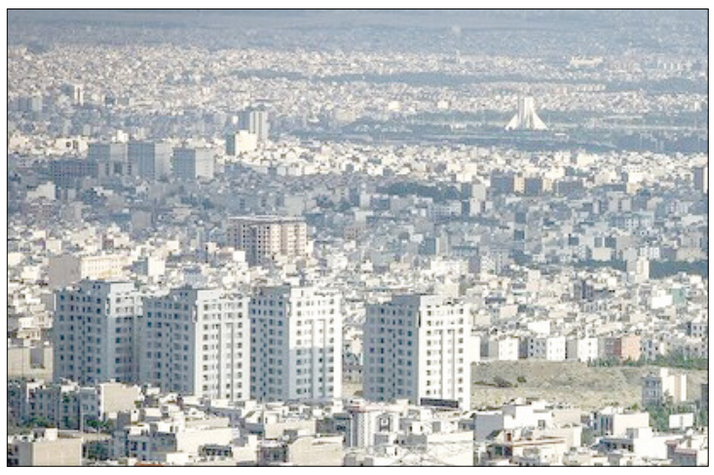

تقاضای سرمایه‌ای مسکن انگیزه پیدا کرد

سید محمد مرتضوی، رییس کانون انبوه‌سازان در تشریح وضعیت فعلی بازار مسکن گفت: کاهش ارزش پول ملی منجر به ایجاد تورم می‌شود. از آن طرف تغییر قیمت کالاهای اساسی را داشتیم که روی نرخ دیگر کالاها اثر گذاشت. در کنار آن افزایش دستمزدها صورت گرفت و باعث رشد هزینه‌های ساخت و افزایش قیمت‌ها در بازار مسکن شد.

وی خاطرنشان کرد: سال گذشته در مجموع بازار مسکن کم‌رمق بود. علی‌رغم این که کمبود واحدهای مسکونی به صورت یک موضوع قطعی توسط مسئولان و کارشناسان تایید شد ولی با توجه به حرکت بازار مسکن در محدوده کمتر از نرخ تورم، رغبت به خرید دیده نمی‌شد. در واقع تقاضای پنهانی را داشتیم که به شکل ایجاد شتاب در اسفند و اردیبهشت خود را نشان داد و مجددا خریداران مسکن انگیزه ورود پیدا کردند. البته خریدهای سرمایه‌ای پررنگ‌تر از مصرفی بود.

افزایش سقف وام، اثرات تورمی بر بازار مسکن دارد

مرتضوی اظهار کرد: در اسفندماه سال گذشته ۶ درصد و در اردیبهشت ماه نیز ۶ درصد قیمت مسکن شهر تهران افزایش پیدا کرد. این رشدهای نگران کننده در شرایطی اتفاق افتاد که تورم عمومی نسبت به ماه قبل ۳.۵ درصد بود. درواقع رشد ماهیانه قیمت مسکن به حدود دو برابر تورم عمومی رسید. همین مساله انگاره‌های مربوط به ثبات سالیانه بازار مسکن را تا حدی زیر سوال می‌برد. اگر این روند ادامه داشته باشد، احتمالا دولت مجبور می شود در نیمه دوم سال به سمت تقویت بخش تقاضا از طریق افزایش تسهیلات بانکی برود که آن هم اثراتی در تشدید تورم بخش مسکن ایجاد می کند. رییس کانون انبوه‌سازان، مهمترین راهکار برای کنترل بازار مسکن در شرایط فعلی را افزایش ساخت و ساز دانست و گفت: سازندگان، انبوه‌سازان و توسعه‌گران باید حمایت شوند تا با افزایش تولید مسکن، مقداری تعادل ایجاد کنیم. در کنار آن طرح نهضت ملی مسکن را داشته باشیم. تقویت بخش‌های تولید و عرضه مسکن می‌تواند فشار تورمی را از بازار مسکن یکاهد.

وزیر امور اقتصادی و دارایی خبر داد؛

بسته شدن راه های اخذ سود مازاد از وام گیرندگان تا یک ماه دیگر

وزیر امور اقتصادی و دارایی با بیان اینکه برخی بانک‌ها، مفر و گریزگاه‌هایی برای اخذ سود مازاد بر مصوبات شورای پول و اعتبار از تسهیلات گیرندگان یافته‌اند، از شناسایی و بسته شدن این روزنه‌ها تا یک ماه آینده توسط این شورا خبر داد.

احسان خاندوزی که در نشست هم اندیشی «مدیران ستاد و صف بانک صادرات» سخن می‌گفت، اظهار کرد: در ماه‌های گذشته، دولت و به ویژه وزارت اقتصاد، چند محور مورد تأکید و دارای اولویت را برای شبکه بانکی مطرح کرد که یکی از مهم‌ترین آنها حرکت به سمت الکترونیکی شدن قراردادهای بانکی بود که هم از طرف دولت مطرح و هم توسط مجلس شورای اسلامی به عنوان یکی از الزامات تصویب شد.

طبق اعلام وزارت اقتصاد، وی گفت: این امر بسیار به تسهیل، شفافیت و کوتاه کردن زمان قراردادها و همچنین احقاق حقوق تسهیلات گیرندگان کمک می کند. خاندوزی محور دیگر مورد تأکید دولت و وزارت اقتصاد را شفافیت صورت‌های مالی بانک و شرکت‌های زیر مجموعه آنها به عنوان گام دیگری مورد اشاره قرار داد که کمک می کند در عملکرد مدیریتی بانک‌ها بتوانیم شاهد افزایش بهره‌وری و کارآیی و بالا بردن میزان پاسخگویی به مشتریان و سپرده گذاران باشیم.

وزیر اقتصاد افزود: در زمینه شرکت داری بانک‌ها تا حد خیلی زیادی این غفلت موجب شده بود، میزان و شاخص‌های مربوط به بهره وری در زیرمجموعه شبکه شرکت‌ها بسیار پایین باشد و امیدواریم تداوم شفافیت صورت‌های مالی، به ارتقای عملکرد و مدیریت بانک‌ها کمک کند. خیلی‌ها شفافیت را یک هدف ذاتی در نظر می گیرند در حالیکه از منظر ما در وزارت اقتصاد، شفافیت «ابزار» و طریقی است برای اینکه بتوانیم کیفیت مدیریت اقتصادی کشور را بالا ببریم و آن را پاسخگوتر نماییم و استفاده بهتری از اموال و سرمایه‌های موجود در اقتصادایران بکنیم.

وی تصریح کرد: اتفاقی که در مورد شفافیت صورت‌های مالی بانک‌ها رخ داده و تداوم نیز پیدا خواهد کرد، یکی از آن حلقه‌های زنجیری است که باید خودش را در بهبود شاخص عملکرد شرکت‌های زیرمجموعه بانک‌ها و اصولا تمام شرکت‌های دولتی کشور نشان دهد و خاتمه‌ای بر دوران پنهان کردن این ضعف‌ها باشد.

ارتقای سطح وام‌های قرض‌الحسنه

وزیر اقتصاد گفت: مسئله بعد، افزایش سهم اعتبارات خردی است که بتواند مبتنی بر «اعتبار سنجی» به مردم و طبقه متوسط و پایین دست جامعه پرداخت شود که تا کنون دسترسی کمتری به منابع داشته‌اند. این موضوع هم خوشبختانه با اقبال خوب مدیران بانک‌ها آغاز شده، اما سرعت کار در مورد تسهیلات خرد مبتنی بر اعتبار سنجی که کمتر نیازمند وثیقه و ضامن باشد، اصلا مطلوب ما نیست و امیدوارم دوستان در این مسیر هم کمک کنند، کار با سرعت بهتری جلو برود.

خاندوزی ارتقای سطح وام‌های قرض الحسنه را مورد دیگری عنوان کرد که با تصویب شورای پول و اعتبار، رخ داده است.

وزیر اقتصاد «بازگشت مازاد سود اخذ شده به تسهیلات گیرندگان» را از جمله اتفاقاتی عنوان کرد که خلاف مصوبات شورای پول و اعتبار از مردم گرفته می‌شد و حتی یک رای هیئت عمومی دیوان عدالت را هم داشت که چندان مورد توجه قرار نمی‌گرفت اما با تأکید ویژه وزارت اقتصاد جامه عمل پوشانده شد. در خصوص مفرها و گریزگاهایی هم که شبکه بانکی کشور با استناد به آنها مبادرت به اخذ سود مازاد بر مصوبه شورای پول و اعتبار از مردم دریافت می کنند نیز، در جلسات اخیر شورای پول و اعتبار چاره‌ای اندیشیده شده و فکر کنم ظرف یک ماه آینده به تصویب نهایی خواهد رسید.

خاندوزی افزود: بدین ترتیب دیگر از ابزارهایی مثل ضمانت و غیره نمی‌توان برای این هدف استفاده کرد، چون آنها، ابزارهای درستی برای اهداف دیگری هستند و نباید برای پوشش این خبط و خطای شبکه بانکی مورد استفاده قرار گیرند. امیدوارم با توجه به جلساتی که ما در حوزه بانک‌ها با اعضای هیئت مدیره آنها، هم در اسفند ماه و هم ابتدای ۱۴۰۱ داشتیم، بتوانیم برای تحقق اهداف از پیش تعیین شده‌ای که مورد اتفاق سپرده‌گذاران و سرمایه‌گذاران و مدیریت بانک‌ها و نیز در راستای اولویت‌های اقتصادی کشور است، عملکرد قابل دفاعی را در پایان سال ارائه دهیم.

خاندوزی در بخش دیگری از سخنان خود به بیان نکاتی به طور مشخص در مورد خود بانک صادرات پرداخت و تأکید کرد: بانک صادرات باید جایگاه خود را در تأمین مالی توسعه اقتصادی کشور ارتقاء دهد. با توجه به اینکه در تمام دهه ۱۳۹۰ ما نه به لحاظ رشد اقتصادی و نه رشد سرمایه گذاری در کشور نرخ و وضعیت مطلوبی نداشته‌ایم و در جایگاهی پایین‌تر از تمام دهه‌های گذشته قرار گرفته‌ایم، نیازمند این هستیم که شبکه بانکی به ویژه بانک اثرگذار، بزرگ، خوشنام، پردامنه و با سابقه‌ای مثل صادرات بتواند در مسیر توسعه اقتصادی، نقش آفرینی ویژه و بیشتری در اجرای پروژه‌های پیشران ملی داشته باشد و باری از سیاست‌های توسعه اقتصادی کشور بردارد؛ در عین حال که همزمان باید در عرصه کسب و کار بانکی خودش هم با شاخص عملکردی و سود آوری بیشتری کار را به جلو ببرد.

انتقاد خاندوزی از مطالبات ارزی بانک صادرات

وزیر اقتصاد، نکته دوم را «مدل کسب و کار خود بانک صادرات» عنوان کرد به این معنا که به لحاظ الگوی کسب و کاری و عملکردی، نیازمند این هستیم که وضعیت‌هایی که این بانک از گذشته داشته است را در تلاقی با فرصت‌های اقتصادی کشور، به یک الگوی کسب و کاری ویژه تبدیل کنیم.

وی با اشاره به ذینفعان بزرگ و مهم و سوابق بانک صادرات، تصریح کرد: اگر بانک صادرات با این مختصات خودش بتواند الگوی کسب و کار موثر، با بازدهی مطلوبی را تعریف کند، می‌تواند یکی از بانک‌هایی باشد که جمع کثیری از مردم را ذینفع عملکرد خوب اقتصادی خود کند و برایشان رضایت خاطر ایجاد خواهد.

خاندوزی نکته سوم را در مسئله مطالبات غیر جاری بانک صادرات به‌ویژه در حوزه شعب خارج از کشور عنوان کرد و گفت: متأسفانه شاخص‌های این مسئله، خیلی مطلوب نیست و به نظرم این بانک باید یک تیم ویژه را صرفا برای این کار اختصاص دهد تا طی یک سال آینده، حداقل ۵۰ درصد مطالبات ارزی بانک کاهش یابد. بدهکاران بانکی از تمام ظرفیت‌ها استفاده می کنند و بهترین وکلا را هم می گیرند تا بتوانند از مسئولیت‌های خودشان شانه خالی کنند و ما هم در شبکه بانکی کشور باید از بهترین ابزارها و متخصصین استفاده کنیم که تا حد ممکن، با یک تیم حقوقی قوی، این مطالبات را وصول کنیم.

وی گفت: مسئله چهارم، خروج بانک صادرات از بنگاهداری و فروش اموال مازاد بانک است که البته این موضوع در مورد همه بانک‌ها مصداق دارد. حجم املاک بانک صادرات قابل توجه است و بنظر می‌رسد هیئت مدیره بانک باید به سرعت در این زمینه دست بکار شود تا مفاد ماده ۱۶ قانون رفع موانع تولید واگذاری املاک در بانک صادرات با سرعت بیشتری پیش برود. مسئله حرکت به سمت تحولات دیجیتال و ساماندهی شعب هم از نکاتی است که بانک صادرات می‌تواند با توانمندی بالاتری نسبت به سایر بانک‌ها در آن پیشرو باشد. شما هم در اعضای هیئت مدیره و هم معاونان و شبکه مدیریتی خودتان پتانسیل کافی را دارید و هم می‌توانید از شرکت‌های فعال در این حوزه کمک بگیرید.

خواسته خاندوزی از بانک صادرات

وی گفت: خواسته دیگری که ما در وزارت اقتصاد به عنوان نقش سهامداری دولت از بانک صادرات داریم، این است که ما بتوانیم سه درصد شعب بانک را کاهش دهیم و به سمت استفاده بیشتر از ابزارها و بسترهای نوین برای خدمت رسانی برویم.

خاندوزی خطاب به اعضای هیئت مدیره و مدیران بانک صادرات ادامه داد: شما جزو دو یا سه بانک ویژه کشور هستید که فرصت و قدرت اثرگذاری ارزی در بازارهای بین المللی دارید و از گذشته تا کنون به این جهت زبانزد بوده‌اید که با شبکه خارج از کشور خودتان می‌تواند بیش از وضع فعلی گره کشای کشور باشید و از این ظرفیت خود به عنوان ابزاری برای کاهش فشارهای تحریمی بر فعالان اقتصادی و مردم ایران استفاده کنید.

وزیر اقتصاد در بخش دیگری از سخنان خود تأکید کرد: همه تلاش ما در وزارت اقتصاد، کمک به رفع موانع از پیش پای مدیران شبکه بانکی کشور و کمک به افزایش سرمایه بانک‌هایی است که گاهی چند سال در این زمینه دچار عقب افتادگی هستند. این را باید پذیرفت که بسیاری از این شاخص‌های نامناسب نظام بانکی، ناشی از ناکارآمدی نظام مدیریتی کلان کشور است که سر ریز می کند و خودش را در دل شبکه بانکی نشان می‌دهد.

اخبار کوتاه

سود سنواتی سهامداران توسط ۴۴ شرکت پرداخت شد

شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه اعلام کرد: از ابتدای سال تا پایان خرداد ۱۴۰۱، سود سنواتی ۲ میلیون و ۹۰۰ هزار سهامدار به مبلغ ۴ هزار میلیارد ریال، از ۴۴ شرکت دریافت و واریز شد.

یکی از روشهای تشویق سرمایه‌گذاران به ماندن در بازار سرمایه،پرداخت به موقع سود سهام آنها است که در مجامع شرکتها تصویب می‌شود. برخی شرکتها به خاطر نداشتن شماره حساب سهامداران خود یا برخی به خاطر استفاده از نقدینگی شرکت،سود سهامداران را به موقع نمی دادند و در واقع حق‌الناسی از مردم بر گردن مدیران شرکتها باقی می ماند.در این زمینه نمایندگان مجلس در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ تصویب کردند که همه شرکتها ملزم به واریز سود مجامع خود از طریق سجام شدند.همچنین قرار شد، سود رسوب شده سهامداران از سالهای قبل در شرکتهای بورسی و فرابورسی نیز به حساب ذینفعان واریز شود.

نمایشگاه کالاهای ایرانی، همزمان با جام جهانی قطر

رئیس سازمان توسعه تجارت با بیان اینکه سال گذشته ۸۵ درصد ارز صادرکنندگان به کشور بازگشت، گفت: همزمان با جام جهانی فوتبال قطر، نمایشگاه عرضه کالاهای ایرانی در این کشور برگزار خواهد شد.

علیرضا پیمان پاک در نشست خبری با بیان اینکه فعال‌ترین رایزن بازرگانی ما در عراق مستقر است، گفت: شبکه محلی گسترده‌ای در بصره، اقلیم کردستان، نجف و کربلا ایجاد شده است. چند مرکز تجاری نیز در شهرهای مختلف و مهم عراق ایجاد و بیشترین حجم نمایشگاه‌ها در چند سال اخیر در عراق برگزار شده است.وی از افزایش صدور خدمات فنی و مهندسی در سال‌های اخیر خبر داد که بیشترین میزان رشد مربوط به عراق بوده است.

رئیس سازمان توسعه تجارت همچنین از برگزاری نشست تجاری با قطر خبر داد و گفت: با کمک اتاق مشترک ایران و قطر ۷۰ نفر از تجار ایرانی با تجار این کشور مرتبط و آشنا شده‌اند. یکی از خواسته‌های امیر قطر هم برگزاری نمایشگاه فرش و صنایع دستی در این کشور است که فرصت خوبی برای صادرات خواهد بود. پس همزمان با جام‌جهانی فوتبال قطر نمایشگاه عرضه کالاهای ایرانی در این کشور برگزار خواهد شد.

پیمان‌پاک همچنین از رشد ۱۰۰ درصدی صادرات به ترکیه خبر داد و گفت: این روند در سه ماه ابتدای امسال ادامه داشته است. برای صادرات به ترکیه به صورت استان به استان در حال کار کردن هستیم و یک توافق‌نامه تهاتر با این کشور در حال نهایی شدن است.

معاون وزیر صمت مشکل اصلی در توسعه تجارت با افغانستان را مسائلی مانند کانتینرها و پرداخت پول عنوان کرد و گفت: طرف افغانی هنوز تسلط کافی بر این موضوعات نداشته اما همه مسائل تجارت با این کشور تحت مدیریت قرار دارد.

وی افزود: افغانستان ذخایر معدنی خوبی در زمینه سنگ‌آهن دارد و ما به طور ویژه در منطقه سنگان نزدیک مرز افغانستان به دنبال استخراج سنگ‌آهن در مقابل صادرات هستیم.

به گفته این مقام مسئول سال گذشته ۸۵ درصد ارز صادرکنندگان به کشور بازگشت که این مسأله با تسهیل گری انجام شد. تراز تجاری کشور نیز ۶۰۰ میلیون دلار مثبت شده است.

نماینده کارفرمایان در شورای عالی کار:

بسته حمایتی کارفرمایان وعده‌ای بیش نبود

نماینده کارفرمایان در شورای عالی کار با انتقاد از عدم تخصیص بسته‌های حمایتی وزارت صمت و عدم تحقق وعده وزارت کار گفت: علیرغم قول‌ها و وعده‌هایی که به ما داده شد، تا کنون بسته عملی و کارآمدی برای حمایت از بخش تولید و فعالان اقتصادی اختصاص پیدا نکرده است.

اصغر آهنی هادرباره تخصیص بسته حمایتی کارفرمایان که قرار بود از ابتدای امسال اختصاص یابد، اظهار کرد: بسته‌های حمایتی از تولید و کارفرمایان که وزارت صمت و وزارت کار قول داده بودند در اختیار کارفرمایان قرار داده می شود تا کنون اختصاص نیافته است و متاسفانه این وزارتخانه‌ها بیشتر درگیر مشکلات جاری خود هستند.

وی افزود: علیرغم پیگیری‌ها و مذاکرات بسیاری که داشتیم تا کنون بسته عملی و کارآمدی برای بخش تولید و فعالان اقتصادی تخصیص پیدا نکرده و قول‌ها و وعده‌هایی که به ما می‌دهند معمولا در زمانی است که فشار به بخش تولید بیاورند و بعد از مدتی فراموش می کنند.

آهنی‌ها با بیان اینکه بسته حمایتی مذکور شامل معافیت‌های بیمه‌ای، مالیاتی و پیش‌بینی تسهیلات ویژه است، اظهار کرد: تاکید ما این است که تولید قربانی نشود چون این کار منطقی نیست و تولیدکنندگان با سرمایه‌های ملی کار می کنند ولی متاسفانه توجه زیادی به این مساله نمی‌شود. وی تاکید کرد: مقام معظم رهبری همواره بر مباحثی تکیه می کنند که برای کشور مهم است و تاکیدات و محورهایی که در خصوص اهمیت تولید و صنعت بیان می فرمایند بر همه مشخص است ولی عدم اقدام عملی ما را دچار مشکل کرده است.

این مقام مسئول کارفرمایی در پایان اقدام عملی و حمایت واقعی از بخش صنعت و تولید کشور را خواستار شد.

پیش از این قرار بود بسته حمایتی کارفرمایان تا پایان اردیبهشت ماه ابلاغ شود که معاون اشتغال وزیر کار اعلام کرد بسته تشویقی کارفرمایان در مراحل پایانی تصویب در هیات دولت قرار دارد.

حذف ارز ترجیحی یک تصمیم درست و عاقلانه جمعی بود

سازمان برنامه و بودجه شایعات در فضای مجازی درباره اظهارات میرکاظمی در مورد نقش مجلس در ارز ترجیحی را تکذیب کرد.

به گزارش مرکز اطلاع رسانی، روابط عمومی و امور بین الملل سازمان برنامه بودجه، اخیرا برخی از رسانه ها به نقل از ریاست سازمان نوشتند که یارانه ۳۰۰ هزار تومانی بار سنگینی بر دوش دولت است و سازمان برنامه و بودجه حذف ارز ترجیحی را به گردن مجلس انداخت، که هیچ کدام از این مطالب صحیح نبوده و رسانه ها باید در نقل قول مقامات از سایت رسمی سازمان استفاده کنند.

دولت پرداخت کمک معیشت به مردم در قالب پرداخت ریالی و در ادامه به صورت کالایی را وظیفه خود و حق مردم می داند و تمام تلاش خود را برای ارتقاء سطح معیشتی مردم به کار بسته است.

دولت و مجلس در حل مشکلات اساسی و اقدامات اصلاحی هم قدم هستند و مطامع برخی جریان ها برای ایجاد اختلاف میان دولت و مجلس به نتیجه نخواهد رسید.

هم دولت و هم مجلس بر اصلاح شیوه پرداخت یارانه ها هم نظر بودند و هستند و روندهای اجرایی هم بر اساس قانون و با همفکری یکدیگر پیش می رود.

مشی سازمان برنامه همراهی همفکری با خانه ملت است، موضوعی که به صورت عینی از جلسات ستاد بودجه سال گذشته نمایان شد، این جلسات با حضور نمایندگان مجلس شکل گرفت.

در شرایطی که دولت و مجلس در راستای حل مشکلات ریشه ای اقتصاد کشور هم قدم شده اند خوب است جریان های خبری و سیاسی به جای قلم زدن با اهداف جناحی بر اساس رهنمود مقام معظم رهبری در کنار دولت و مجلس باشند.

تصمیم دیرهنگام برای بازار ارز

ادامه از صفحه یک

به نظر می‌رسد، دست نامرئی اقتصاد، این بار نیز بانک‌مرکزی و دیگر دستگاه‌های ذی‌ربط را مجبور کند که به قاعده بازار تن دهند و از دخالت دستوری در تعیین قیمت ارز، به‌عنوان یک کالا دست بردارند.اقتصاد کشور بیش از نیم‌قرن و یا بهتر بگوییم افزون بر ۶۰ سال است که از مداخلات مختلف، به‌خصوص مداخله قیمتی دولت و سیاستگذاران ذی‌ربط در رنج است و سفته‌بازی در بازار ارز، سودهای کلانی را نصیب دلالان کرده؛ در حالی که پرداخت بیشترین هزینه‌ها در این میان، بر دوش تولیدکنندگان و صادرکنندگان کالا و خدمات سنگینی کرده است.تعدد نرخ ارز که در هر دوره‌ای تقسیم‌بندی‌های خاص خود را داشته و تحت عناوینی همچون ارز ترجیحی، ارز رقابتی، ارز مبادله‌ای، ارز نیمایی و مشابه آن مصطلح شده است و می‌شود، دستاوردی جز زایش رانت، سرکوب تولید داخلی، کاهش صادرات، افزایش قاچاق، ایجاد دیوان‌سالاری گسترده و به دنبال آن، مداخلات نهادهای نظارتی و بازرسی که به‌منظور اطمینان از صحت عمل و توزیع عادلانه ارزهای سهمیه‌ای صورت گرفته و می گیرد، نداشته است. الزام صادرکنندگان کالا و خدمات به فروش ارز حاصل از صادرات خود با نرخی کمتر از ارزش واقعی آن که تا قبل از صدور بخشنامه جدید صورت می‌گرفت و در مقابل، عمل به کاهش حاشیه سود صادرکنندگان، چه‌بسا در مواقعی به زیان و خسارت آنان می‌انجامید؛ به‌خصوص که با ایجاد محدودیت در بازار عرضه و اجبار صادرکنندگان به فروش ارز صرفا به صرافی‌های بازار متشکل ارزی در قالب ارز نیمایی، حاشیه عمل صادرکنندگان با محدودیت بیشتری نیز مواجه شده بود. این امر از جمله مواردی است که تمایل نجار و بازرگانان را به فعالیت در میدان صادرات با کاهش مواجه کرده است.تصمیم جدید بانک‌مرکزی علی‌القاعده و از آنجا که برمبنای اصول اقتصادی اتخاذ شده است، باید به توسعه بیشتر تولید کالا و خدمات بینجامد (البته فضای تحریم بین‌المللی و محدودیت در نقل و انتقال پول ناشی از عدم پذیرش کنوانسیون اقدام مالی (FATF) که در یادداشت‌های قبلی نیز بارها به آن اشاره شده است، همچنان به‌عنوان عوامل مهم و بازدارنده در تجارت خارجی باقی بوده و نمی‌توان سهم بالای آن را در کاهش حجم تجارت خارجی نادیده انگاشت)؛ چرا که با توجه به نتایج این سیاستگذاری صحیح، نقدینگی بیشتری در اختیار صادرکنندگان و به تبع آن، تولیدکنندگان کالا و خدمات داخلی قرار می‌گیرد و متعاقب آن، عرضه بیشتر ارز به تنظیم بازار داخلی در فرآیندی صحیح و مبتنی بر منطق و علم اقتصاد خواهد انجامید؛ هرچند این احتمال و امکان نیز وجود دارد که بازار ارز کشور با افزایش تدریجی قیمت ارز مواجه شود، اما دلایل این افزایش را قطعا نباید ناشی از اتخاذ سیاست اخیر بانک‌مرکزی دانست، بلکه رشد تدریجی قیمت ارز را باید در ضعف عوامل زیربنایی و ایرادات ساختاری اقتصاد کشور جست‌وجو کرد.رشد زیاد نقدینگی در سال‌های گذشته و اکنون، فقدان ثبات در سیاست‌های اقتصاد کلان و کاهش سرمایه‌گذاری که متاسفانه به عدم ایجاد دارایی برای کشور انجامیده و اسباب فقر بیشتر و کاهش تولید ملی شده است، درمجموع فضایی را به وجود آورده و می‌آورند که افزایش تدریجی نرخ ارز را توجیه‌پذیر می کنند و تا زمانی که در جهت اصلاح و بازگرداندن آن براساس اصول علم اقتصاد اقدامی صورت نپذیرد، نمی‌توان توقع از بین رفتن این فضا را داشت.بدون تردید، تا زمانی که جبران کسری زیاد بودجه کشور، به روشی ناصحیح و بر مبنایی غیر از علم اقتصاد بخواهد از محل استقراض از بانک‌مرکزی و چاپ پول بدون پشتوانه، به‌جای حذف هزینه‌های بالا و ناکارآمد و غیرضروری که تحت عناوین مختلف همه‌ساله، خود را در سرفصل‌های قانون بودجه کشور جا می‌دهند و کمترین سهمی در جهت ثروت‌آفرینی و تقویت بنیه اقتصادی کشور ندارند تامین شود، به‌ناچار شاهد افزایش قیمت کالا و ارز خواهیم بود. بنابراین چاره افزایش قیمت آتی ارز را باید در اصلاح سیاست‌های اقتصادی کشور جست‌وجو کرد؛ نه اینکه سیاستی درست در جهت صدور مجوز معامله ارز حاصل از صادرات کالا و خدمات، براساس قیمت‌واقعی آن را دیگر باره مورد حمله و تغییر قرار داد.جلوگیری از افزایش قیمت کالا و ارز، مستلزم کاهش هزینه‌های جاری حکمرانی به مفهوم عام از طریق حذف یا ادغام دستگاه‌ها و نهادهای موازی، تقویت بخش خصوصی به‌منظور حضور فعال‌تر در عرصه فعالیت‌های تولیدی و خدماتی با هدف واگذاری بخش عمده‌ای از فعالیت‌های اجرایی که دولت عهده‌دار آنهاست و کاهش تدریجی و حذف برنامه‌ریزی‌شده یارانه‌های غیرمستقیمی که دولت در قالب واگذاری ارزان‌قیمت نهاده‌ها، اعم از حقوق دولتی معادن و انفعال و قیمت‌گذاری ناصواب و مبتنی بر رانت خوراک پتروشیمی‌ها و دیگر موارد مشابه است؛ چرا که در چنین شرایطی، دیگر نگران تخصیص یارانه به صورت‌های مختلف به بخش‌های مختلف جامعه نخواهیم بود و از بابت خروج ارز از کشور، نگرانی وجود نخواهد داشت؛ بنابراین ضرورتی به مداخلاتی از این دست که تاکنون بیشتر دولت‌ها در خصوص ارز صورت داده‌اند، احساس نخواهد شد.

اوضاع چک‌های برگشتی در اردیبهشت ۱۴۰۱؛

۶۱۳ هزار فقره چک برگشت خورد

آمار بانک مرکزی درباره چک‌های برگشتی در اردیبهشت ماه سال جاری نشان می‌دهد که در این ماه حدود ۶۱۳ هزار فقره چک برگشت خورده که از نظر تعداد و مبلغ معادل ۲۹.۹ و ۶۵.۳ درصد افزایش داشته است.

تازه‌ترین آماری که بانک مرکزی از جریان مبادلات چک منتشر کرده است، نشان می‌دهد که در اردیبهشت ماه سال جاری حدود ۶.۷ میلیون فقره چک به ارزشی بیش از ۲۷۴ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان مبادله شده است که از نظر تعداد و مبلغ به ترتیب ۲۰.۹ و ۴۹.۲ درصد نسبت به فروردین ماه افزایش دارد.

از سوی دیگر، حدود ۵.۷ میلیون فقره با ارزشی حدود ۲۴۰ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان از چک‌های مبادله‌ای وصول شده است که از نظر تعداد و مبلغ به ترتیب ۲۰ و ۴۷.۲ درصد افزایش دارد. در کنار چک‌های وصولی حدود ۶۱۳ هزار فقره چک هم برگشت خورده که از نظر تعداد و مبلغ چک‌های برگشتی به ترتیب با ۲۹.۹ و ۶۵.۳ درصد افزایش داشته است.البته، در ماه مذکور از کل تعداد و مبلغ چک‌های مبادله شده به ترتیب ۹.۸ و ۱۲.۴ برگشت داده شده که این نسبت در اردیبهشت سال ۱۴۰۰ به ترتیب برابر ۹ و ۱۱.۹ درصد بوده است. همچنین در این مدت، در استان تهران حدود ۲ میلیون فقره چک با ارزشی بیش از ۱۳۶ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان مبادله شده که بیانگر صدرنشینی استان تهران در مبادله چک در سطح کشور است. چک‌های وصول شده در تهران حدود ۱۸ میلیون فقره به ارزشی بالغ بر ۱۲۱ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان و چک‌های برگشتی حدود ۱۷۶ هزار فقره به ارزشی حدود ۱۴ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان گزارش شده است.

میزان چک‌های برگشتی به تفکیک علل

علاوه بر این، در اردیبهشت ماه امسال بیش از ۵۹۴ هزار فقره چک به ارزشی بالغ بر ۳۳ هزار میلیارد تومان به دلایل کسری یا فقدان موجودی برگشت خورده که درواقع از نظر تعداد ۹۷.۱ و از نظر ارزش نیز ۹۶.۸ درصد از کل چک‌های برگشتی به دلایل کسری یا فقدان موجودی بوده است.

از سوی دیگر، در استان تهران بیش از ۱۶۹ هزار فقره چک به ارزشی بالغ بر ۱۴ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان به دلایل کسری یا فقدان موجودی برگشت داده شده که در استان تهران از نظر تعداد ۹۶.۴ و از نظر مبلغ نیز ۹۶ درصد چک‌های برگشتی به دلایل کسری یا فقدان موجودی به کل چک‌های برگشتی بوده است.

چند درصد از چک‌های وصولی رمزدار است؟

همچنین، در این ماه در کل کشور حدود ۶.۱ میلیون فقره وصول شده که از این تعداد حدود ۵.۷ میلیون فقره عادی و بیش از ۰.۴ میلیون فقره رمزدار بوده است؛ بنابراین در کل کشور ۹۳.۳ درصد از کل چک‌های وصولی را چک‌های عادی و ۶.۷ درصد را چک‌های رمزدار تشکیل می‌دهند.

از نظر مبلغی نیز، حدود ۴۸۶ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان چک‌های وصولی در کل کشور، حدود ۲۴۰ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان برای چک‌های عادی و بیش از ۲۴۶ هزار میلیارد تومان خاص چک‌های رمزدار بوده است. بر این اساس، در کل کشور ۴۹.۴ درصد از کل مبلغ چک‌های وصولی را چک‌های عادی و ۵۰۶ درصد دیگر را چک‌های رمزدار به خود اختصاص داده‌اند.طبق این گزارش، در اردیبهشت ماه امسال در کل کشور حدود ۴۰۷ هزار فقره چک رم